

Canal 9, un trofeu enverinat

Quan RTVV compleix quinze anys, el Govern de Francesc Camps ha completat la seua estratègia per controlar el major aparell mediàtic del País Valencià. Però ara té l'enorme problema de traure a flota una nau podrida i desprestigiada, en fallida tècnica. I l'espectre de la privatització torna a prendre cos.

Ella li va retreure com li havia pagat, després de tot el que havia fet per ell. I ell li va plantejar: "Qui ha ajudat a qui?".

Aquesta és la qüestió: té dret el gos que ha estat arplegat del carrer a recordar al seu amo els seus serveis? És que l'amo no li ha donat una casa, no l'ha fet sentir fort, no li ha donat calor en les nits de pluja, no l'ha dut a la perruqueria, no l'ha revestit de categoria? No li ha donat una vida que mai no podria ni tan sols haver somniat?

Genoveva Reig va deixar fa pocs dies Canal 9 amb una vida personal desfeta, abandonada per l'home a qui ella idolatrava. "Era com una amant seua, però sense sexe", comenta un periodista que coneix bé aquesta relació. Eduardo Zaplana va acordar la decapitació de la directora de TVV amb la benedicció de Mariano Rajoy: un gest necessari per allargar un temps la pau artificial entre zaplanistes i campistes; concretament, per fer-la arribar fins a les portes del congrés estatal del PP que s'ha celebrat aquest cap de setmana. Camps exigia el control absolut de l'ens públic i Zaplana li l'ha donat. Aquest reportatge està escrit abans que finalitze el congrés del Partit Popular. Però no importa el resultat que haja tingut per a Zaplana: la seua situació al País Valencià, sense el domini de Canal 9, serà ja gairebé anecdòtica.

Maquinària de propaganda. No solament perquè acaba de perdre el ma-

jor i més obvi aparell de propaganda que ha conegut la política dels últims anys, sinó també perquè ha deixat de tenir capacitat per utilitzar una col·losal empresa pública -RTVV, amb uns índexs d'audiència baixos i un deute acumulat de 700 milions d'euros, compta amb 2.000 treballadors, una plantilla inflada molt per damunt de les seues necessitats- per pagar favors o per traure qualsevol tipus de profit indirecte. "Zaplana, a través de la directora, triava quines productores afins volia i a quin cost s'havien de comprar els productes", explica una font que coneix bé aquest procés. "I això incloïa fins i tot notícies, perquè hi ha productores afins que venien notícies o blocs de notícies per a programes informatius." El cost de la transacció podia ser superior al que estableix el mercat.

Des del seu naixement, el 9 d'octubre del 1989, ara fa quinze anys, RTVV ha estat un instrument al servei del poder. El seu primer director general, Amadeu Fabregat, la va posar obertament al servei del PSOE, i els seus successors han fet créixer fins al paroxisme i la caricatura un model televisiu que ha barrejat *in crescendo* els programes porqueria, el provincianisme, l'alienació i la manipulació. Genoveva Reig va recollir l'estil de Jesús Sánchez Carrascosa, un dels seus predecessors en la direcció de TVV, però perfeccionant-lo: la bogeria excèntrica i ultrasensacionalista de Carrascosa va ser substituïda per un sistemàtic culte a Zaplana. Reig havia

Genoveva Reig, que fins ara era la directora de TVV, ha reduït Canal 9 a un grapat de cendres deficitàries. Ella ho ha donat tot per Zaplana, i Zaplana sempre l'havia premiat bé... fins ara, que ha donat el seu cap al Govern de Camps.

Eduardo Zaplana havia donat el vistiplau a la mort professional de la directora de Canal 9, sense buscar-li una ocupació 'post mortem'

estat la seua directora general de Mitjans, i semblava la persona idònia per deixar enrere qualsevol disfressa i conduir Canal 9 a l'única finalitat que li han trobat els polítics i a la qual tant han col·laborat molts dels que hi treballen: la de l'intent de control mental de l'electorat. El director general de tota l'època de Genoveva Reig, Josep Vicent Villaescusa, no hi pintava res, era només un home destinat a cobrar un sou.

Villaescusa caigué primer. Per això va ser la peça del tauler menys complicada d'eliminar quan Camps va arribar al poder i va intentar conquerir allò que teòricament ja li pertanyia. Lentament, en la sanguinària partida d'escacs que va haver d'entaular amb Zaplana, el Consell va assetjar Villaescusa. Fonts de l'entorn de

Genoveva Reig no va acceptar una eixida digna de mans del director general, Pedro García, a qui ella considerava "Peirito"

Camps comenten que només hi va haver una manera de fer dimitir Villaescusa el passat mes de juny: l'amenaça que, si no marxava, el Govern no facilitaria més préstecs públics a Canal 9, cadena que, segons el síndic de comptes, es troba en situació de "fallida tècnica" i que té un endeutament previst només per al 2005 de 138 milions d'euros.

Sense el Consell, l'ens públic no disposava ni tan sols de diners per pagar a la plantilla el salari d'aquell mes. Davant d'això, Villaescusa va posar el seu cap a la disposició del sector cristià del Partit Popular.

Amb Reig tot ha resultat molt més complicat. El substitut de Villaescusa ha estat Pedro García, antic home de confiança de Zaplana, que, amb gran habilitat, s'ha fet campista. Garcia ha facilitat al seu nou cap informació de primera sobre les màximes interioritats de Zaplana. Premiat, per això i altres coses, amb la direcció general de l'ens públic, Pedro havia de tallar el cap a Genoveva Reig. Tot tenia una certa justícia poètica ben estranya, perquè Pedro, per a Genoveva, sempre seria "Pedrito", el xaval que li duia els cafès quan ella era directora de Mitjans i ell era un dels homenets-per-a-tot del gabinet de Zaplana. "Pedrito", en poques setmanes, deixaria buit de contingut el càrrec de Genoveva, i li oferiria "una eixida digna", segons un observador d'aquest drama.

Però Reig no va acceptar. No sabia que Zaplana havia donat el vistiplau per a la seua mort, i que ni tan sols s'havia preocupat de buscar-li un destí funcional *post mortem*. Humiliada, forçada a anar-se'n amb 60.000 euros com a indemnització, Genoveva Reig finalment va dimitir. "És una persona que aprecie perquè he treballat amb ella", això és tot el que va dir Zaplana d'una de les dones que més i millor l'ha servit, obligant els seus seguidors que encara tenen càrrec —Alicia de Miguel, José Joaquín Ripoll o Serafín Castellano— a no carregar públicament contra Camps. En privat, però, tots prometen venjança.

El nou director és José Llorca, un home gris que ve del centre territorial de

Dalt, Pedro García, el director general de Canal 9 del Govern de Francesc Camps. Baix, una imatge de *Tombola*, programa que desaparèixerà de la graella de TVV.

Completament (im)possible

Fa uns anys, l'editorial Tres i Quatre va llançar al mercat una novetat editorial que, encara avui, cal revisar. Es tracta de *La televisió (im)possible*, un llibre escrit per treballadors o extreballadors de TVV que repassa, a través de les aspiracions inicials, i de les contínues decepcions, de quina manera un somni es pot convertir en un malson. Juli Esteve, Julià Alvaro, Josep Manuel Alcaniz, Josep López i Josep Antoni Blay, un rere altre, a les pàgines del llibre, van cremant etapes de Canal 9, fins a arribar a les amargues conclusions: la bèstia no podia haver-se fet gran si no haguera trobat unes bases propícies per a créixer. Amadeu Fabregat, el primer i poderós director general, va imposar uns informatius on importava molt més la quantitat –de notícies– que la qualitat; va impulsar una programació en què el valencià era sacrificat a la mínima, en què paraules com “ostatge”, “aleshores” i moltes altres quedaven prohibides, en què es reivindicava Gracita Morales i Paco Martínez Soria com els millors actors de tot els temps; en què s'arribava a enviar a cobrir les eleccions catalanes a un

Amadeu Fabregat, director general fundacional de RTVV i home clau per entendre el desastre actual.

periodista –Julià Àlvaro– amb l'ordre que donara la notícia sense que l'espectador poguera saber que el reporter es trobava a Barcelona, no fóra que plo-gueren acusacions de catalanisme; en què van arribar a col·locar com a assessors lingüístics Lluís el Sifoner i l'ultrablaver Ximo Lanuza. Fabregat deia que utilitzar “lo” en valencià “és genial”, i que l'única cosa que lamentava de *Tómbola* és que no l'haguera inventat ell.

Quan el Partit Popular va guanyar les eleccions va posar de director el pobre Vicent Tamarit, un director de cinema que es va allunyar de l'exemple de Fabregat i que, finalment, va eixir per cames de Canal 9; qui va venir després, Jesús Sánchez Carrascosa –marit de l'exdirectora de *Las Provincias* María Consuelo Reyna–, va tornar els ulls a l'etapa Fabregat, i va aconseguir multiplicar per cent el seu model de manipulació, mentides i porqueria absoluta

(ell sí que es va inventar *Tómbola*).

Després va venir Genoveva Reig, que ha depurat el model al llarg de sis anys. Així, fins a avui, quan la bèstia ja no espanta, sinó que fa fàstic. **J. M. O.**

TVE. La persona amb control real sobre RTVV és Pedro García, la corrent sanguínia de Camps en el món audiovisual en aquests moments. Lluís Motes i Pau Pérez Rico, els màxims representants del personal al servei de Zaplana en el departament d'informatius, han estat “ascendits” a càrrecs en què hauran de dedicar-se a fer exactament allò que Pedro García –és a dir, Camps– vulga. Perquè ara s'ha tornat al començament: com en l'època de Fabregat, el director general ho controla tot.

García ha anunciat que netejarà de teleporqueria el Canal 9 de l'època Zaplana, el Consell pretén prohibir per llei els programes televisius d'a-

questes característiques en tota l'àrea de recepció televisiva del País Valencià i *Tómbola*, finalment, té els dies comptats. Però Andrés Perelló, portaveu del PSPV a les Corts Valencianes, i també tertulí de *Crónicas marcianas*, recordava un detall, fa no-res: “El problema real de Canal 9 no és la teleporqueria, són els diners.” I té raó.

L'aixeta, tancada. Sembla que Pedro Solbes, ministre d'Economia, ha dit al seu homòleg valencià, Gerardo Camps, que l'aixeta està tancada: s'ha acabat això de recórrer al Banc d'Espanya per evitar la sagnia constant de la molt endeutada administració valenciana. Davant d'això, el Consell ha

recorregut al Tribunal Suprem contra la sentència judicial del Tribunal Superior de Justícia que va paraitzar el procés de privatització iniciat per Zaplana. “Si el PSOE es planteja privatitzar el monstre que és TVE, per què el PP no pot privatitzar un engendre com Canal 9?”, apunta una font propera a l'entorn de Camps.

Potser ara tornen a haver-hi manifestacions de la plantilla de TVV demanant una televisió en valencià i de qualitat, com aquelles que, precisament, deixaren de celebrar-se quan es va aturar la privatització i quedaren assegurats els llocs de feina.

Joan M. Oleaque